

РОЛЬ ГАЛУЗЕВОГО МЕХАНІЗМУ В УПРАВЛІННІ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

О.В. Локотецька

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет, м. Харків*

Розгляд галузевих погроз економічній безпеці в аспекті національних погроз визначає адекватність галузевого регламенту управління економічної безпекою із загальними принципами його реалізації на макрорівні [1]. У зв'язку з цим, ми пропонуємо наступну схему галузевого механізму управління економічною безпекою.

Спочатку оцінюється економічна ситуація, що склалася, в галузі на предмет відповідності загальноприйнятим в економічній теорії принципам сприятливих тенденцій розвитку. В основному ці принципи включають розгляд таких питань, як: чи має місце зростання економічного потенціалу галузі і розширене відтворення основних фондів; чи здійснюється підвищення продуктивності праці за рахунок впровадження результатів науково-технічного прогресу; чи не досягаються ці показники, за рахунок збитку якості продукції і безпеки виробничого процесу, чи будується кадрова політика на принципах стимулювання інтенсивної, ефективної і якісної праці і так далі.

Аналіз ситуації відповідно до даних критеріїв дозволяє відповісти на принципово важливе питання: чи є та, ситуація, що склалася в галузі за ряд років – економічно сприятливою або очевидно, що навіть при такій поверхневій оцінці, має місце невідповідність наявної динаміки базовим принципам ефективної економіки. Останній випадок означає, що галузь, яка має архіважливе значення для економіки країни, має ознаки зародження економічної деградації і ставить під загрозу безпеку національної економіки.

Наступним етапом реалізації механізму є виявлення погроз економічній безпеці, тобто тих виробничо-економічних аспектів, які через ті або інші обставини негативно позначаються на стійкості функціонування і ефективності економіки галузі. При цьому у разі оцінки загальної економічної ситуації, як сприятливої, не виключається наявність погроз, які можуть мати потенційний характер, або погроз, що реалізувалися не повною мірою і, як слідство, не надали критичного значення базовим параметрам економіки, проте здатних в своєму розвитку привести до негативних наслідків.

Далі, після виявлення на якісному рівні круга погроз економічній безпеці, необхідно виділити ряд індикаторів, що кількісно визначають ступінь їх впливу на економіку (у тому числі і для визначення пріоритетів їх подальшої нейтралізації). Проте, самі по собі індикатори не можуть відобразити рівень погроз, тобто встановити ступінь їх впливу на стійкість функціонування. Тому їх необхідно доповнити критеріями - пороговими значеннями індикаторів. При цьому слід зазначити, що універсальних і однозначних критеріїв в соціально-економічному середовищі бути не може, тому вони потребують постійного корегування і перегляду в умовах динамічного розвитку ситуації.

Основним моментом механізму управління економічною безпекою є постійне проведення моніторингу, який передбачає порівняння звітних і прогнозних документів, фактичних і прогнозних параметрів соціально-економічного розвитку автомобільного транспорту, сформованого переліку індикаторів з пороговими значеннями і виявлення випадків відхилення цих фактичних і прогнозних параметрів від порогових значень в гіршу сторону. В кожному випадку такого відхилення необхідно вказати причини, що привели до вказаного відхилення, і модливі негативні наслідки цього відхилення.

За результатами моніторингу в обов'язковому порядку необхідне вироблення заходів, які пропонується прийняти по подолання цих відхилень і по нейтралізації можливих негативних наслідків. Дане положення відноситься як до внутрішнього менеджменту галузі, так і до державної політики в той, чи іншій галузі. Це, в свою чергу, ще раз підтверджує необхідність і справедливості розгляду певної галузі в аспекті концепції національної економічної безпеки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. А.В. Козаченко, В.П. Пономарьов Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія.-К.:Лібра, 2003.-280 с.